

MUUAN PERIAATEKYSYMYKS

(DEMOKRATISMIN „UNOHDETUT SANAT“)

Likainen valhe- ja parjausryöppy, jonka kapitalistien lehdet ovat suunnanneet kronstadtilaisiin tovereihin, on paljastanut vielä liiemmän kerran täysin epärehellisiksi nuo lehdet, jotka ovat paisuttaneet aivan tavallisen ja toisarvoisen jutun „valtiolliseksi” Venäjistä „erkanemis”-tapaukseksi y.m. y.m.

„Izvestija Petrogradskogo Soveta” tiedottaa 74. numerossaan Kronstadtin selkkauksen likvidoinnista: niin kuin saatettiin odottaakin, ministerien Tseretelin ja Skobelevin onnistui päästä helposti yksimielisyyteen kronstadtilaisten kanssa kompromissipäätöslauselman pohjalla. On itsestään selvää, että me toivomme ja olemme varmoja siitä, että tuo kompromissipäätöslauselma, jos *kumpikin* osapuoli noudattaa sitä lojaalisti, luo *vallankumoukselle* kyllin pitkäksi ajaksi mahdollisuuden toimia selkkauksitta Kronstadtissa ja muualla Venäjällä.

Kronstadtin välikohtauksella on meille periaatteellinen merkitys kahdessa suhteessa.

Ensinnäkin, se toi päivänvaloon sen tosiasian, minkä olemme havainneet jo aikoja ja todenneet virallisesti puolueemme päätöslauselmassa (Neuvostoista), nimittäin, että *provinssissa* vallankumous on mennyt pitemmälle kuin Pietarissa. Eivät yksistään kadetit, vaan myös narodnikit ja menshevikit, jotka ovat antaneet kaikkialla rehottavan vallankumouksellisen fraasin kiehtoa itsensä, ovat olleet haluttomia — tai eivät ole kyenneet — miettimään syvästi tämän tosiasian merkitystä.

Toiseksi, Kronstadtin välikohtaus herätti erään tavattoman tärkeän periaatekysymyksen, ohjelmakysymyksen, jota

yksikään rehellinen demokraatti, sosialistista puhumatta-kaan, ei voi sivuuttaa välinpitämättömästi. Kysymys on keskusvallan oikeudesta *vahvistaa* paikallisen väestön valitsevat toimenhaltijat.

Menshevikit, joiden puolueeseen kuuluvat ministerit Tsereteli ja Skobelev, ovat edelleenkin olevinaan marxilaisia. Tsereteli ja Skobelev ajoivat läpi päätöslauselman tuollaisesta vahvistamisesta. Lienevätkö he silloin ajatelleet, mikä on heidän velvollisuutensa marxilaisina?

Jos tämä kysymys on lukijan mielestä naiivi ja hän huomauttaa, että menshevikeistä on nyt todellisuudessa tullut täysin pikkuporvarillinen ja sitä paitsi puolustuskantaa ajava (t.s. shovinistinen) puolue ja että sen vuoksi on naurettavaa edes puhua marxilaisuudesta, niin kiistelemään emme ryhdy. Sanomme vain, että marxilaisuus suhtautuu aina erittäin huomaavaisesti demokratismin kysymyksiin yleensä, ja tuskinpa kansalaisilta Tsereteliltä ja Skobelevilta voidaan evätä demokraatti-nimeä.

Ajattelivatko he silloin, kun ajoivat läpi tuon päätöslauselman, jonka mukaisesti Väliaikaisen hallituksen tulee „vahvistaa” Kronstadtin väestön valitsevat toimenhaltijat, ajattelivatko he velvollisuuttaan demokraatteina? demokraatti-„nimeään”?

Ilmeisesti eivät.

Tämän johtopäätöksen vahvistukseksi esitämme sellaisen kirjoittajan mielipiteen, joka luultavasti ei ole vielä menettänyt täydellisesti tieteellistä ja marxilaista arvovaltaisuuttaan myöskään Tseretelin ja Skobelevin silmissä. Tuo kirjoittaja on Friedrich Engels.

Arvostellessaan Saksan sosialidemokraattien ohjelman (nykyään n.s. Erfurtin ohjelman) luonnosta Engels kirjoitti vuonna 1891, että Saksan proletariaatti tarvitsee yhtenäistä ja jakamatonta tasavaltaa.

„Mutta ei sellaista tasavaltaa”, kirjoitti Engels edelleen, „kuin on nykyinen Ranskan tasavalta, joka ei ole mikään muu kuin vuonna 1798 perustettu keisarikunta ilman keisaria. Vuosina 1792—1798 jokainen Ranskan departementti, jokainen yhdyskunta nautti täydellistä, amerikkalaisen mallin mukaista itsehallintoa. Nimenomaan se on valloittettava meidänkin” (t.s. saksalaisten sosialidemokraattien). „Sen, miten itsehallinto on järjestettävä ja miten voidaan tulla toimeen ilman virkavaltaa, on meille

näyttänyt Amerikka ja Ranskan ensimmäinen tasavalta, sen näyttävät nytkin vielä Australia, Kanada ja muut Englannin siirtomaat. Ja sellainen alueen ja yhdyskunnan itsehallinto on paljon vapaampaa kuin esim. Sveitsissä vallitseva federalismi, jossa kantoni on todella hyvin riippumaton „bundista”” (s.o. valtiollisesta keskusvaltasta), „mutta samalla riippumaton myös kantonin pienempien hallinnollisten yksikköjen: piirikuntien (Bezirk) ja yhdyskuntien suhteen. Kantonien hallitukset nimittävät piirikuntien käskynhaltijat (Statthalter) ja prefektit. Englantia puhuvissa maissa moista virkaanimittämisoikeutta ei tunneta lainkaan ja tulevaisuuteen nähden meidän on kieltäydyttävä hyväksymästä tätä oikeutta” (nimittää virkoihin ylhäältä käsin) „yhtä kohteliaasti kuin on kieltäydyttävä hyväksymästä Preussin Landrat’oja (maaneuvoksia) ja Regierungsrat’oja” (hallitusneuvoksia eli komissareja)¹⁰⁴.

Näin Friedrich Engels käsitteli demokratismi-kysymyksiä virkamiesten ylhäältä käsin nimittämisoikeuteen sovelletuna. Ja esittääkseen katsomuksensa vieläkin selvemmin, suoremmin ja tarkemmin hän kehotti saksalaisia sosialidemokraatteja lisäämään puolueohjelmaansa seuraavan vaatimuksen:

„Täydellinen itsehallinto yhdyskunnassa, piirikunnassa ja alueella yleisen äänestyksen pohjalla valittujen toimihenkilöiden kautta; *paikkakuntien ja alueiden kaikkien valtion viranomaisten nimittämisen lakkauttaminen*”.

Alleviivatut sanat ovat niin jyrkkiä ja selviä, ettei parempia voida toivoakaan.

Kunnianarvoiset kansalaiset, ministerit Tsereteli ja Skobelev! Teistä on nähtävästi perin mairittelevaa, että nimenne joutuvat historian oppikirjoihin. Mutta onko teistä mairittelevaa se, että jokaisen marxilaisen — ja jokaisen rehellisen demokraatin — on pakko sanoa: ministerit Tsereteli ja Skobelev auttoivat Venäjän kapitalisteja pystyttämään Venäjällä sellaista tasavaltaa, ettei siitä tulisi varsinainen tasavalta, vaan *monarkia ilman monarkkia?*

P. S.* Tämä artikkeli on kirjoitettu *ennen* Kronstadtin välikohtauksen viimeistä vaihetta, josta tämän päivän lehdissä puhutaan. Kronstadtilaiset *eivät ole* rikkoneet kom-

* — Postscriptum — jälkkirjoitus. Toim.

promissisopimusta: *kukaan* ei ole osoittanut *ainoatakaan tosiasiaa*, joka edes hiukan näyttäisi sopimuksen rikkomista. „Retshin” viittailut lehtiartikkeleihin on kieroilua, sillä sopimusta voidaan rikkoa ainoastaan teoilla, eikä artikkeleilla. Ja tosiasiksi jää, että ministerit Tsereteli, Skobelev ja kumpp. ovat antaneet pelästyneiden porvarien säikäyttää heidät huudoillaan jo sadannen ja tuhannenkin kerran ja alkaneet esittää kronstadtilaisille *törkeitä uhkauksia*. Typeriä, järjettömiä, vain vastavallankumousta auttavia uhkauksia.

*Kirjoitettu ennen toukokuun 25
(kesäkuun 7) pv 1917*

*Julkaistu kesäkuun 10
(toukokuun 28) pnä 1917
„Pravda” lehden 68. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*
